

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: BORDÁSNÉ MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Általános Iskola, Békéscsaba)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó első világra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2016/17.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
6. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár
SZŐCSNÉ ANTAL IRÉN általános iskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely szavak elé vagy mögé lehet valamilyen testrészt jelentő szót illeszteni úgy, hogy összetett szó jöjjön létre?
(A) *vitorla* (B) *hagyomány* (C) *tanú* (D) *tenisz* (E) *vonás*
- Kik tartoznak a vörösingesek közé *A Pál utcai fiúk* című regényben?
(A) *Csónakos* (B) *a Pásztorok* (C) *Barabás*
(D) *Szebenics* (E) *Richter*
- Mit jelent a *megégeti a kezét* szólás?
(A) *kosarat kap* (B) *a tűzzel játszik* (C) *gyorsan dolgozik*
(D) *beleüti az orrát* (E) *kellemetlen tapasztalatot szerez*
- Jelöljétek be azokat a felsorolásokat, amelyeknek minden tagja lehet azonos szófajú!
(A) *egyke, hetes, század, többlet, sokadalom* (B) *ti, az, aki, mert, mieink*
(C) *títkol, tisztelegj, tippel, tilos, tilt* (D) *hat, fal, várat, él, húzat*
(E) *sír, repülő, reggel, szegénység, mersz*
- Andersen *A császár új ruhája* című meséből idézünk egy részletet. Mit jelent a benne szereplő **léhűtő** szó?
„Élt egyszer egy császár. Hiú volt nagyon, naphosszat csak öltözködött és a sok léhűtő udvaronc hízelgését hallgatta.”
(A) *ételhordó* (B) *mihaszna* (C) *piperkőc*
(D) *képmutató* (E) *semmittevő*
- Melyik műfaj felel meg az alábbi leírásnak?
Rövid prózai mű kevés szereplővel.
(A) *népdal* (B) *elbeszélő költemény* (C) *regény*
(D) *novella, elbeszélés* (E) *ballada*
- Keressétek meg az összes legalább kétbetűs szót (lehet toldalékos is) az alábbi szóban, majd jelöljétek meg a hozzájuk kapcsolódó igaz állításokat! Csak egy-más mellett álló betűk alkothatnak szavakat.
H A J Ó S O K A T
(A) *Legalább 12 ilyen szót lehet találni.* (B) *Főnévből van a legtöbb.*
(C) *Hárombetűs szóból csupán három van.* (D) *Ige nincsen köztük.*
(E) *A szavakban – különböző helyeken – mindhárom toldalékfajta előfordul.*

- Móricz Zsigmond *Fillentő* című művéből idézünk. Pótoljátok a betűket a részletben, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!
Jö_ egy i_ tózatos hideg tél, s a senki gyermekének átjárta ringy-rongy ruháját. Beteg le_, gyu_ adást kapo_, s kilenc napra már az angyalok közö_ kelte_ nevetést, mikor beto_ant füllentésre kész pisze o_ ocskájával.
(A) *A hiányzó betűk mind hosszú mássalhangzók.*
(B) *Az egyik szóalak képzőt, jelet és ragot is tartalmaz.*
(C) *A részletben két számnév van.* (D) *A főszereplő neve csalót jelent.*
(E) *A szöveg arra utal, hogy a címszereplő árva, és betegségben meghal.*
- Melyik lehet egyes szám első személyű ige?
(A) *irtok* (B) *látnák* (C) *vesztek* (D) *tétem* (E) *valék*
- Mely szavakra igaz az, hogy ha kicseréljük az egyik magánhangzójukat egy másikra, akkor megváltozhat az adott szó szófaja?
(A) *hintó* (B) *tarka* (C) *szerep* (D) *álmos* (E) *félelem*
- Az összes szó felhasználásával melyik szóhalmazból rakható ki értelmes mondat?
(A) *{keresztül, labda, folyosóra, a, ablakon, leesett, egy, betört, alagsori, az}*
(B) *{zuhogó, nélkül, tegnap, sok, megállás, elöntött, a, óta, pincét, eső}*
(C) *{őrzi, jelentős, ma, apró, vár, csak, község, oly, egy, a, hajdan, nevét}*
(D) *{bölcsésé, ne, senki, nélkül, kellő, válni, tudás, akarjon}*
(E) *{várhoz, rég, volna, alatt, tudunk, idő, menni, ennyi, fel, a, már}*
- Mely hangok felelnek meg az alábbi leírásnak? *A levegő akadályba ütközik. A hangszalagok rezegnek. A képzésben részt vesznek a fogak és a nyelv.*
(A) *t* (B) *sz* (C) *z* (D) *c* (E) *d*
- Vajon **u** vagy **ú** hiányzik az alábbi szavak végéről? Jelöljétek be az **ú**-val irándókat!
(A) *báb...* (B) *tan...* (C) *od...* (D) *gyan...* (E) *vály...*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Találjatok ki egy kalandos történetet, amelyben ti is szerepeltek! Úgy fogalmazzatok, hogy írásotokban jelenjenek meg a következő szavak:
vizesés, térerő, eltűnik, torzonborz, tilos.

A szavakat természetesen szabadon ragozhatjátok. Fogalmazásotoknak adjatok címet is!